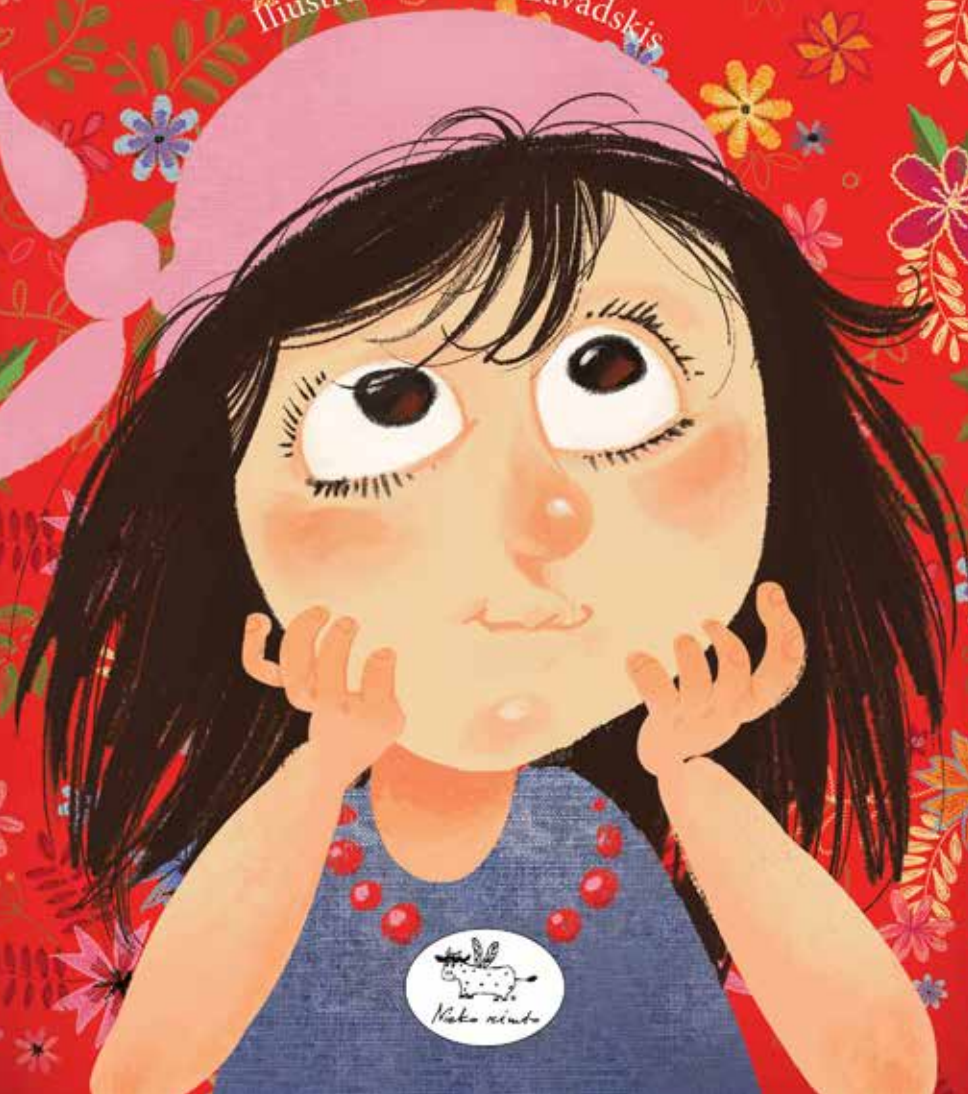

Katidzē

Katerina Taikon

Ilustravo Marius Zavadskis

KATIDZÉ

Katarina Taikon
KATITZI & KATITZI OCH SWING
Natur & Kultur, Stockholm, 2015

*Skiriu savo vaikams:
Angelikai,
Mikaeliui,
Nikui*

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Katarina Taikon, 1969, 1970
© Iliustracijos, Marius Zavadskis, 2019
Pirmą kartą 2015 metais švedų kalba pavadinimu *Katitzi & Katitzi och Swing* išleido *Natur & Kultur*.
Lietuvių kalba išleista susitarus su *Koja Agency*,
Stokholmas, Švedija.
Visos teisės saugomos.

ISBN 978-609-441-587-6

© Vertimas į lietuvių kalbą, Dovilė Gėgžnaitė, 2019
© Leidykla „Nieko rimto“, 2019

Katarina Taikon

KATIDZĖ

Pirma knyga

Iš švedų kalbos vertė Dovilė Gėgžnaitė

Iliustravo Marius Zavadskis

Vilnius
2019

1969–1980 metais Katarina Taikon parašė 13 knygų apie Katidzę. Tuo laiku „čigonai“ buvo įprastas žodis kalbant apie romus.

Šiandien vartojamas žodis „romai“. Todėl redaguodami šią knygą apie Katidzę palikome ir žodį „čigonai“, ir „romai“. Tose dalyse, kuriose Katidzė ir jos šeima kalba apie romus, žodį „čigonai“ pakeitėme žodžiu „romai“.

Labas!

Knygas apie Katidžę parašė mano mama ir jos pasakoja apie jos vaikystę.

Mano mama turėjo tėtį romą ir mamą švedę, o gimė ji Švedijoje 1932 metais. Tuo laiku romams buvo labai sunku. Jie buvo persekiojami. Jiems nebuvo leista gyventi butuose ar namuose ir jie negalėjo eiti į mokyklą. Kiekvieną dieną gyveno baimėje, kad kažkas juos išvarys iš stovyklos, užsipuls ar nuskriaus.

Istorija, kurią pasakoja mano mama, yra apie tai, ką ji pati išgyveno.

Knygose apie Katidžę gali sekti jos bei jos šeimos gyvenimą nuo tada, kai jai buvo septyneri metai, iki tada, kai jai sukako septyniolika.

Kai suaugo ir pati susilaukė vaikų, mano mama ėmė kovoti, kad visi romai turėtų tokias pat teises kaip švedai. Tai buvo ilga ir sunki kova, kurioje ji sutiko daug prietaringų suaugusiųjų. Po kiek laiko ji nusprendė rašyti knygas vaikams ir jaunimui, nes buvo visiškai tikra, kad jūs pakeisite požiūrį į romus ir visus kitus žmones, kurie kentėjo nuo užgauliojimų, puldinėjimų bei prietarų.

Skaitydamas šiek tiek išsiaiškinsi apie Švedijos istoriją. Ją pažinti yra svarbu todėl, kad žinotum, kas vyko anksčiau, ir kad nuspręstum, kokių žmogumi nori būti, ir galėtum pats nulemti, kokia bus tavo ir kitų ateitis.

Linkiu nuostabių skaitymo išgyvenimų.

Linkėjimai

Angelika

KATIDŽĖ

– KATIDZE! KATIDZE!..

– Kur ji prapuolė? Nuolat reikia ieškoti.

Panelė Larson buvo pasipiktinusi. Per dvidešimt penkerius vadovavimo vaikų namams metus ji nesutiko sudėtingesnio būdo vaiko už Katidžę.

Laikrodis jau išmušė septynias ir visi kiti vaikai buvo seniausiai pavakarieniavę ir nužingsniavę į lovas.

Visuose kambariuose šviesos užgesintos ir vaikai jau turėtų miegoti, bet jie nemiegojo, bent jau ne penktame kambaryje. Visur aplinkui girdėjosi kuždesys. Nuo lovos lig lovos šnabždėtasi apie paskutinį Katidžės nepaklusnumo žygį. Visi manė, jog tai nepadoriai žavu. Ir kas gi nutiks panelei Larson ją pričiupus?

Panelė Larson buvo itin reikli dėl disciplinos vaikų namuose. Jos visad turėjo būti laikomasi, kitaip – jokio gailėsčio. O šįvakar ji buvo kaip reikiant užsirūstinusi – tai

aiškiai girdėjosi balse mėginant prisišaukti Katidžę. Kas-
kart surikus balsas šoktelėdavo iki falceto. O kartais taip
užlūždavo, jog priminė nesuvaldomo garvežio švilpuką.

– **Katiiidzee... KATIIDZEEE!!!**

Panelė Larson vis tryptelėdavo iš pykčio sykiu su blio-
vimu. O tai, kad jai pasisekė įminti į mėšlo krūvą ir
apsidrabstyti liaunas savo kojeles, tik dar labiau ją įsiutino.

– **Ooooh!** Ta vaikiščia dar atsiims! – šaukė ji. – Tik pa-
laukit, kol ją sučiupsiu.

Tokio paklaikusio panelės Larson pykčio priežastis buvo
ne vien mėšlo krūva, tykštantis purvas ir nepaklusnūs
vaikigaliai. Visa tai būtų praėję kur kas ramiau, jei būtų
įprastas vakaras, juk vaikus suguldyti į lovas visada nelen-
gva. O Katidžė ir pati visiškai savita. Bet šįvakar kaimelyje
vyko susitikimas su žaviuoju pamokslininku Petersonu.
Panelė Larson pamokslininką Petersoną nuotraukoje tik ir
tematė.

„Tik pamanykit, išvysti jį realybėje! Ir išgirsti!“ – panelė
Larson ėmė svajoti apie tai vos išgirdusi kitus parapijiečius
apie jį kalbant, o tai buvo jau beveik prieš metus.

Tačiau susitikimas prasideda pusę aštuonių, o Katidžė
vis dar pradingusi.

**Panelė Larson buvo ir pikta,
ir nusivylusi. Ji nesiliovė**

Šaukti bei ieškoti:

– Katiidzee!

KATIDZE!!!

Penktame kambaryje šviesa buvo užgesinta, o Katidzės lova tuščia. Bet kambaryje buvo dar šešios lovos ir jos nebuvo tuščios. Jose gulėjo Katidzės kambariokės. Jos tauškėjo ir pešėsi. Gulan buvo pikta. Labiausiai ant Rūtos, arba Rūtės, kaip ją vadino bičiuliai. Rūtė ką tik pasakė, kad taip Katidzei ir reikia, jeigu panelė Larson, vos ją sugavusi, kaip reikiant iškarš jai kailį.

Gulan ir jos brolis Peras buvo geriausi Katidzės draugai ir visad mėgindavo jai pagelbėti, kai ši ko nors prisidirbdavo, o tai nutikdavo dažnai. Bet kadangi Peras buvo berniukas, jis negalėjo miegoti viename kambaryje su seserimi. Vaikų namuose būta daug keistų taisyklių.

– Rūtė! Tu bloga ir pavydi Katidzei, – tarė Gulan.

– Ir ko turėčiau jai pavydėti? Leisk man paklausti.

– Aš tau pasakysiu. Nes panelei Kvist patinka Katidzė ir ji gražiai su ja elgiasi.

– Tokiu atveju tau tai neturėtų rūpėti! Beje, ar ji jau tokia ypatinga, toji Katidzė, nes daro ką panorėjusi? Pamanyk, jei visi darytų ką panorėję! Kaip tuomet pasaulis atrodytų?

Tuos paskutinius žodžius apie pasaulį Rūtė nugirdo valgykloje per vieną iš daugybės panelės Larson pamokslavimų, kažkam nusizengus tvarkos taisyklėms.

– Beje, norėčiau jus informuoti, kad mano vardas ne Rūtė! Mano vardas Rūta, – suprunkštė Rūtė.

Kitos mergaitės taip pat pritarė Gulan, tik nediršo sakyti to garsiai, Rūtei girdint. Rūtė nebuvo iš tų, kurios pamiršta, o juk visada atsiras kas nors, ką ji galėtų išplepėti paneli Larson.

– **Ji ateina!** – staiga sušuko mergaitė, gulėjusi arčiausiai lango.

– Paskubėk! Atidaryk langą ir pasakyk jai eiti per galinį įėjimą, kad panelė Larson nepamatytų, – išbėrė Gulan.

– Ne! To jau nedarysit! Palikit langą! Aš papasakosiu paneli Larson! – šaukė Rūtė ir iš visų jėgų metė pagalvę į mergaites, kurios kaip tik atidarė langą.

Pagalvė mergaičių nepalietė, bet išlėkė pro atdarą langą.

O ten, apačioje, ir pati direktorė, pastebėjusi Katidžę, dideliais piktais žingsniais skubėjo jos link. Ji šaukė:

– **Dabar sugavau tave! Dabar...**

Bet – panelė Larson nutilo ir stabtelėjo viduryje didžiulės balos. Katidžė buvo ne viena. Šalia jos žengė vyras. Ir ne šiaip koks vyras.

Nejau tai?..

Taip, iš tiesų... Pamokslininkas Petersonas, tikrų tikriausias.

Griežtos ir siauros panelės Larson lūpos prasivėrė, o smakras nusileido.

Pamokslininkas ir Katidzė dabar jau visiškai priartėjo. Vyras nusišypsojo ir ištiesė ranką.

– Tai turbūt panelė Larson, apie kurią Katidzė tiek daug pasakojo, – tarė jis.

Tą akimirką pro langą atskriejo pagalvė, kurią metė Rūtė. Ji trenkėsi į panelės Larson kaklą su tokia galinga jėga, kad ši prarado pusiausvyrą. Griebdamasi atsvaros ji sučiupo pamokslininko ranką ir sušuko:

**– Mano pone
Petersonai!**

Apstulbintas Petersonas taip pat prarado pusiausvyrą ir jiedu kartu, tikroje rankų ir kojų raizgalynėje, nukrito į purvyną.

Katidzė prapliupo juoktis. Buvo taip juokinga, kai griežtoji panelė Larson mėgino atrodyti tvarkingai kepurėdamasi toje purvo baloje.

Katidzė kvatojo taip, kad net pilvą reikėjo prilaikyti. Geroji panelė Kvist atbėgo kiemu. Ji išgirdo triukšmą ir svarstė, kas galėjo už to slypėti.

Iš pradžių ji atrodė baisiai išsigandusi, bet netrukus ir pati negalėjo sulaikyti juoko. Visuose languose rymojo ir juokėsi vaikai. Jie visai pamiršo, kad maži, paklusnūs vaikai septintą valandą jau turėtų miegoti.

Vienintelė Rūtė nesijuokė.

MAMI

Vestuvės tęsėsi tris dienas. Žmonės šventė ir linksminosi. Tėtis Johanas ir kiti mėgino pamiršti visus kaimo policininkus, kurie vis atvykdavo jų išvaryti.

Tėtis Johanas ir jo broliai kalbėjosi apie skirtingas Švedijos vietas ir visi sutarė, kad vis dėlto žmonės Norlande yra patys geriausi, jeigu nekreiptume dėmesio į policininkus ir institucijų tarnautojus. Norlande buvo galima sutikti svetingumą, kuris šiaip jau nėra būdingas Švedijai.

Rosa ir Milas ėmė pažindintis. Dabar Rosa dėvėjo diklo, tai buvo skarelė, rodanti, jog ji ištekėjusi moteris. Ketvirtą dieną Rosa ir naujoji jos šeima turėjo palikti tėtį Johaną ir kitus. Katidzė niekaip negalėjo apsiprasti su mintimi, kad Rosos nebematys. Visi mėgino įtikinti ją, kaip gerai Rosa ten gyvens ir kaip dažnai ji su Milu juos aplankys.

– Mažoji Katidze, ateik, pasikalbėsime. Kokia didelė tu užaugai. Bet galbūt tu vis tiek gali įsitaisyti man ant kelių, – tai pasakiusi moteris buvo Klara, ji buvo bibi, arba kitaip – Katidzės teta.

Katidzė pamanė, jog ji atrodo labai miela. Bibi Klara buvo didelė ir apvali. Ji atsisėdo ant žemės sukryžiuvusi kojas ir paėmė Katidžę į glėbį.

– Kokia tu laiba, mažoji drauge. Gal negauni maisto? Ar jie tau geri?

– Gaunu, aš valgau, bet vis tiek nesustorėju. O kodėl bibi tokia stora?

– Tyliai, mažoji drauge, aš nestora. Aš tik truputį apvali, moteris ir turi būti truputį apvali. Supranti?

**Bet tu
neatsakei,
ar jie tau geri?**

Katidzė svarstė, ar ji tikrai turėtų pasakyti teisybę. Galbūt bibi Klara nueis pas tėtį ir papasakos, ką ji sakiusi, o tuomet sužinos ir teta. Katidzė griebėsi nekalto melo:

– Visi labai geri. Gyvenu kaip princesė.

Bibi Klara pažiūrėjo į Katidzė ir suprato, kad mažoji bijo pasakyti, kaip yra iš tikrųjų.

– Mažoji Katidze, tau nereikia manęs bijoti. Papasakok, kaip tu laikaisi. Ar mano brolienė tokia pat bloga, kokia visada buvo? O gal ji išmoko ko nors gyvenime?

– Bibi Klara, teta yra keista. Jai visada reikia mane mušti, nors aš nebūnu jai nieko padariusi. Bibi, vakar bibi turėjo matyti. Teta norėjo vožti man su lazda. Ji pakėlė lazda ir nusitaikė į nugarą. Ar bibi žino, kas tada atėjo?

Bibi Klara paglostė Katidzei skruostą.

– Ne, mano mergaite, nežinau. Nors taip, tavo tėtis.

– Ne, ne tėtis. Ji jo nebijo. Spėk dar kartą.

– Na, tuomet tai turėjo būti tavo vyresnysis brolis Paulius.

– Ne, tai buvo Svingas. Supranti, tą akimirką, kai teta jau norėjo trenkti, Svingas suurzgė. Anksčiau jis to niekada nedarė. Jo plaukai ant nugaros pasišiaušė, jis susilenkė, tarsi būtų ketinęs šokti ant jos. Teta taip išsigando, jog metė lazda ir pabėgo. Kaip juokingai ji atrode! Jis šaunus, Svingas.

– Kaip gerai, Katidze. Atidžiai manęs pasiklausyk. Žiūrėk, kad tavo šuo visada būtų šalia tavęs, tada ji nedrįs tavęs pulti. Katidze, o ar tu prisimeni mami?

– Ne, ne visai, tik truputį. Prisimenu, kad ji davė man ir Lenai labai gražias skaras ir kad kalbėjo kažkokia keista kalba, – atsakė Katidzė.

– Tai tikrai nebuvo keista kalba. Tai buvo rusų kalba, mano mergaite, ir ji gražiausia kalba žemėje, – tarė bibi Klara.

– Ar tu pyksti ant manęs? Kai žmonės nesupranta, ką kiti sako, jie mano, kad ta kalba yra keista. Pagauni, bibi?

– Ką? Ką pagaunu?

– Ne, nieko. Norėjau pasakyti, ar supranti?

– Mmm, suprantu. Bet ne apie tai turėjome pasikalbėti. Aš tau papasakosiu, mano mergaite, kad mami, kaip jūs ją vadinate, beje, juk žinai, kad „mami“ reiškia „močiutė“? Ji nebuvo tikra jūsų močiutė, jūs tik taip ją vadinote.

– Bet jeigu ji nebuvo mūsų močiutė, kodėl ją taip vadiname?

– Buvo taip. Mami sutiko tavo tėtį Rusijoje ir nusekė paskui jį į Švediją. Jie buvo labai geri draugai. O kai tėtis vedė tavo mamą, ji taip susižavėjo mami, jog ėmė vadinti ją mama. Tada gimėte jūs ir ėmėte vadinti ją mami. Dabar supranti?

– Mami gyveno mūsų palapinėje?

– Taip, vienoje iš jūsų tėčio palapinių. Tuo metu jis jų turėjo daug. Tai buvo dar prieš sudegant didžiajam tėčio atrakcionų parkui. Tada tavo tėtis buvo pasiturintis.

- Pasiturintis?

- Taip, turtingas.

- Oi, ar jis tada turėjo daugybę penkiasdešimtinių?

- Taip, turėjo.

- Ir dešimtinių?

- Katidze, ne apie pinigus turėjome pasikalbėti, o apie mami.

- Hmm, bibi Klara, juk pinigai – smagus dalykas?

- Taip. Kaip sakiau, mami gyveno su jumis, o jūsų mama mylėjo ją labiausiai pasaulyje. Mami prižiūrėjo jus taip, tarsi būtų tikra jūsų močiutė. Oi, oi, oi, tau reikėjo pamatyti tą dieną, kai tu gimei.

- Bet juk tai neįmanoma? Negalėjau pamatyti, kaip aš gimiau. Buvau tokia maža.

- Oi, Katidze. Juk supranti, kad ne tai turiu galvoje. Klausykis. Kai gimei namuose, stovykloje, mami buvo labai laiminga.

- **O mama nebuvo laiminga?**

- Buvo, pati puikiai supranti.

- Bet tu to nepasakei.

- Aš niekada nebaigsiu savo pasakojimo, jeigu tu mane nuolat pertraukinėsi. Žinoma, kad tavo mama buvo laiminga, bet ji susirgo... Taip, taip, mes nekalbėsime apie tai.

- Kodėl nekalbėsime, bibi? Norėjai pasakyti, kad mano mama mirė? Tai turėjai galvoje? Tu nenori to sakyti, nes

manai, kad aš labai nuliūsiu. Bet ne, nes tai buvo taip seniai, o aš tada buvau tokia maža. Nors kartais...

– Taip, suprantu, mano vargšele.

– Tsss, jokia aš ne vargšėlė. Turiu Leną ir Svingą. Bibi Klara, ar mami irgi mirė?

– Ne, tai ir norėjau pasakyti, ji gyva.

– Kodėl tuomet jos čia nėra? Ar ji nebenorėjo su mumis pasilikti?

– O taip, ji, žinoma, norėjo. Ji paliko jus ne savo noru, nemanyk taip. Už viso to slypi ji, – Bibi Klara parodė pirštą į tą kiemo vietą, kur sėdėjo teta, ir tęsė: – Ji nedavė tėčiui ramybės ir grasino jį paliksianti, jeigu mami neišsinešdins iš stovyklos.

– Bibi, manai, kad mami mus prisimena?

– Ar prisimena? Ji nieko daugiau ir nedaro, tik kalba apie jus kiekvieną kartą, kai ją sutinku. Daugiausia apie tave. Mami gyvena senelių namuose Upsaloje ir ilgisi tavęs, tavo sesių bei brolio. Ji yra gera moteris, gera moteris verta didelės pagarbos.

– Pagarba, kas tai yra? – paklausė Katidzė.

– Na, tai yra, kai... Ne, nemanau, kad galiu paaiškinti. Nors, palauk, yra taip: tai yra, kai kažkas yra labai geras ir malonus, ir tu supranti, kad jis nori tik gero, ir tas žmogus tiesiog turi tau patikti. Supranti?

– Taip, visai kaip tada, kai Rosa niurzga, jog turiu nusi-
prausti. Ji vis tiek man patinka, nes yra gera.

– Taip, būtent. Manau, kad tu supranti.

– Žinoma, kad suprantu. Kai tu taip kalbi, visi suprastų.
Juk žmogus nėra kvailas. Bibi, žinai, ką aš padarysiu? Aš
nuvažiuosiu pas mami ir vėl būsiu jos mergaitė.

– Taip, tai būtų puiku, bet kaip tai įmanoma?

– **Žinau, kas man padės.**

Katidzė pagalvojo apie Tomą ir jos veidas nušvito.

Katidzė augo Švedijoje ne taip ir seniai, ji buvo tokia pati, kaip visi kiti vaikai. Ji pykosi su sesėmis bei broliais ir žaidė su savo šunimi, kartais ji būdavo maloni, o kartais paika, kaip ir visi vaikai. Bet nors ji ir buvo tokia, kaip bet kas kitas, jai nebuvo leista lankyti mokyklą, gyventi name ir netgi ilgiau pasilikti vienoje vietoje neišvartytai tik todėl, kad ji buvo romė.

Katarina Taikon visą Katidzės istoriją papasakojo remdamasi savo vaikystės prisiminimais, ji buvo kovotoja už pilietines teises Švedijoje, kaip Martinus Liuteris Kingas JAV. Ji suprato, jog, norint pasaulį padaryti geresnį, reikia pradėti nuo vaikų.

TURINYS

I KNYGA

KATIDŽĖ..... 7

NEDORĖLĖ RŪTĖ 13

KATIDŽĖS TĒTIS 21

NAKTINIS CIRKAS 29

SKUNDIKĖ? 38

KATIDŽĖ PAS.....

TETĄ GERDĄ 45

MUŠTYNĖS..... 56

PAMOKSLININKAS 65

ATSISVEIKINIMO.....

ŠVENTĖ..... 75

STOVYKLOJE 85

VAKARAS ATRAKCIONŲ.....

PARKE..... 97

KATIDŽĖ IR LENA..... 106

DEGA! 114

KATIDŽĖ IR LENA MOKOSI....

VAŽIUOTI DVIRAČIU 120

PERSIKRAUSTYMAS 127

NAUJA VIETA..... 135

ŠVENTĖ STOVYKLOJE 142

KATIDŽĖ NORI.....

Į MOKYKLĄ..... 153

PANELĖ BRITA PASIRODO.....

STOVYKLOJE 161

IŠVARYTI 168

II KNYGA

KATIDŽĖ IR ŠUO..... 177

KATIDŽĖ ATVYKSTA Į.....

VENESĄ 178

DIENA PRIEŠ..... 183

UMEŲ 186

TURINYS

POLICIJA!	190	LENA SUPYKSTA.....	263
UTĖLĖS	196	TOMAS YRA ROMAS.....	269
VOKIETIS ATEINA?!.....	203	ROSA IŠTEKA	273
MERGAITĖS.....		PRINCESĖ.....	276
PAKELIA KAINĄ.....	206	SNIEGO ŽMOGUS	280
KINO TEATRE.....		VILKAI.....	283
PASIRODO ROSA	209	TOMAS IR LENA.....	291
KATIDŽĖ ŽAIDŽIA.....		MAMI.....	293
SU MIRTIMI	215		
PAGRINDINIS BENDRUOMENĖS RAMSTIS	221		
SVINGAS PRADINGSTA.....	229		
NAKTINIS PUODAS.....	236		
NELAIMĖ	240		
BĖGLYS	247		
TARNYBŲ GĖRIMAI	253		
ATSKLEIDIMAS.....	257		

Katidzė – triukšminga nenuorama ir neklaužada, nuolat įsivielianti į įvairiausias bėdas ir nuotykius. Tačiau kokia gera jos širdis – tai netrunka pamatyti visi, pabendravę su šia guvia mergaite. Jos mama mirė, kai Katidzė buvo visai mažytė, todėl dabar ji laikinai gyvena vaikų namuose, kol tėtis galės ją pasiimti. Ir dar ji yra romų tautybės – sužinojo apie tai, kai buvo piktai išvadinta čigonu. Kas tas čigonas – Katidzė nežino, kaip ir to, kiek neteisybų jai teks iškęsti. Tačiau ji tikrai žino, kad kai tik užaugs, būtinai sugalvos, kaip visas neteisības ištaisyti.

Knygas apie Katidzės nuotykius parašė švedų rašytoja Katarina Taikon (1932–1995). Šios linksmos istorijos apie rimtus ir sudėtingus dalykus – nemažai autobiografinių bruožų turintys pasakojimai, mat autorė buvo pusiaiu romė ir vaikystėje patyrė tokius pat vargus kaip ir Katidzė. Beje, Katidzė – pačios rašytojos vardo mažybinė forma (Katarina – Kati – Katidzė).

Šiame leidime yra dvi Katarinos Taikon istorijos – „Katidzė“ bei „Katidzė ir šuo“. Nenuoramai Katidzei atgyti knygoje padėjo dailininkas Marius Zavadskis.

Redaktorė **Edita Birulienė**

Korektorius **Vainius Bakas**

Maketavo **Lina Lukšaitė**

Tiražas 2000 egz.

Išleido leidykla „Niekorimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

– O kada plauksime vandenyje? – pasidomėjo Rūtė.
– Nenoriu nieko girdėti apie vandenį, – tarė Katidzė. – Aš ir toliau plauksiu čia, ant smėlio. Taip žymiai saugiau.

Vaikų namų prižiūrėtoja panelė Larson nirsta – per dvidešimt penkerius darbo metus jai dar neteko matyti tokio išdykusio ir neklaužados vaiko kaip Katidzė. Siaubinga mergaitė!

Bet jei paklaustume vaikų nuomonės, greitai išgirstume, kokia Katidzė sumani, paslaugi, gera, kiek ji prisigalvoja pokštų ir nuotykių. Pati geriausia žaidimų draugė!

Ten, kur Katidzė, nėra laiko nuoboduliui. O ir jos pačios laukia visai nepaprastas gyvenimas. Koks? Tuoju sužinosi!

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-587-6

9 786094 415876